

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๗/๗/๒๕๖๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
เกี่ยวกับการสอบสวน

ผู้อุทธรณ์ : นาย [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย [REDACTED] ผู้อุทธรณ์เป็นอดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคันธารราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม เนื่องจากอำเภอกันทรวิชัยได้มีคำสั่ง ที่ ๑๙๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้อุทธรณ์ กรณีถูกกล่าวหาว่าทุจริตการสอบแข่งขันบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบล ซึ่งมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางในการวัดผล โดยปลอมแปลงเอกสารผลคะแนนด้วยการจัดทำขึ้นใหม่ทั้งฉบับ และนำเอกสารดังกล่าวไปใช้อ้างอิงเพื่อบรรจุเป็นพนักงานส่วนตำบลต่อประธาน ก.อบต. จังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องหลงเชื่อ จนทำให้ ก.อบต. จังหวัดมหาสารคาม มีมติเห็นชอบตามรายงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้เกิดความเสียหายต่อราชการอย่างร้ายแรง เข้าข่ายละเลยไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติฝ่าฝืนระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับกฎหมายของทางราชการ และจังหวัดมหาสารคามได้มีคำสั่ง ที่ ๑๙๐๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่ง ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ขอสำเนาสำนวนการสอบสวนและสรุปผลการสอบสวนตามคำสั่ง ที่ ๑๙๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ที่มีคำรับรองถูกต้อง เพื่อนำไปประกอบการอุทธรณ์หรือชี้แจง

อำเภอกันทรวิชัยมีหนังสือ ที่ มค ๐๐๒๓.๗/๔๑๔๖ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่าสำนวนการสอบสวนเป็นเอกสารสรุปความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งมีการรวบรวมพยานเอกสารและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวนมากซึ่งการเปิดเผยอาจกระทบต่อบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวไม่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และไม่อาจเปิดเผยได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗/๒๕๖๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของอำเภอกันทรวิชัย ประกอบกับข้อมูลข่าวสารที่จัดส่งมาและเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอให้จริงสรุปได้ความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม (โดยศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดฯ) มีคำสั่งที่ ๓๒๔๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีมีการร้องเรียนกล่าวหาว่ามีการทุจริตสอบแข่งขันบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๓๑ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคามประจำปี ๒๕๕๗ โดยมีมหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางในการจัดสอบ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งดังกล่าวได้ดำเนินการสอบสวนแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า การจัดสอบแข่งขันดังกล่าวที่ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒ แห่งในจังหวัดมหาสารคาม (รวมองค์การบริหารส่วนตำบลคันธารราษฎร์) ซึ่งมีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานกลางในการจัดสอบ ได้มีการทุจริตโดยการปลอมแปลงเอกสารผลคะแนนสอบแข่งขันฯ และนำคะแนนที่มีการปลอมแปลงหรือแก้ไขโดยทุจริตนั้นไปใช้ประกาศผลการสอบแข่งขันฯ และรายงานต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความเห็นชอบในการบรรจุแต่งตั้งพนักงานส่วนตำบล โดยมีผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคันธารราษฎร์เป็นกลุ่มผู้ร่วมดำเนินการทุจริตในฐานะตัวการ

ต่อมาหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๕๙ เรื่องประกาศรายชื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ระหว่างการถูกตรวจสอบเพิ่มเติม ครั้งที่ ๓ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ให้ผู้อุทธรณ์ระงับการปฏิบัติราชการหรือหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต.) ที่ดำรงตำแหน่งอยู่เป็นการชั่วคราว โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน และจังหวัดมหาสารคามได้มีหนังสือแจ้งให้นายอำเภอทุกอำเภอที่เกี่ยวข้อง ในฐานะผู้มีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยหากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งใด กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน และละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ก็ให้นายอำเภอพิจารณาดำเนินการสอบสวนให้เป็นไปตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

อำเภอกันทรวิชัยได้มีคำสั่ง ที่ ๑๗๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ และคำสั่ง ที่ ๑๙๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้อุทธรณ์ ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริตสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเป็นพนักงานส่วนตำบลประจำปี ๒๕๕๗ คณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการเพื่อตรวจสอบเอกสารการสอบข้อเท็จจริงและการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว และมีมติให้นำสำนวนการสอบสวนรวมถึงสรรพเอกสารต่าง ๆ ในสำนวนการสอบข้อเท็จจริงและการตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องมาเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการสอบสวนในครั้งนี้ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนได้ดำเนินการ

พ.ค.ท.

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๗/๒๕๖๐

สอบสวนเสร็จสิ้นและมีความเห็นว่าผู้อุทธรณ์มีพฤติการณ์ในการทุจริตตามที่ถูกกล่าวหาจริง และมีความเห็นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคันธารราษฎร์ และจังหวัดมหาสารคามได้มีคำสั่ง ที่ ๑๙๐๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งแล้ว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย อำเภอกันทรวิชัยมีหนังสือ ลับ ที่ มค ๐๐๒๓.๗/๙๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า อำเภอกันทรวิชัย พิจารณารายละเอียดการขอคัดสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการของผู้อุทธรณ์ ประกอบระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า ตามความในมาตรา ๑๕ บัญญัติว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน (๓) ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจหรือคำแนะนำภายในดังกล่าว และ มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งกำหนดให้ บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน และเมื่อบุคคลนั้นมีคำขอเป็นหนังสือ หน่วยงานของรัฐที่ควบคุมดูแล ข้อมูลข่าวสารนั้นจะต้องให้บุคคลนั้นหรือผู้กระทำการแทนบุคคลนั้นได้ตรวจสอบหรือได้รับสำเนา ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาจากคำขอของผู้อุทธรณ์ ต้องการคัดสำเนาสำนวนการสอบสวน ซึ่งเป็นเอกสารสรุปความเห็นของคณะกรรมการสอบสวน ประกอบกับรายงานการสอบสวนมีการรวบรวมพยานเอกสารและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวนมากซึ่งอาจกระทบต่อบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้น สำนวนการสอบสวนจึงเป็นรายงานสรุปความเห็นของคณะกรรมการและไม่ถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและไม่อาจเปิดเผยได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ สำนวนการสอบสวนและสรุปผลการสอบสวนตามคำสั่ง ที่ ๑๙๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้น โดยจังหวัดมหาสารคามได้มีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์พ้นจากตำแหน่งแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ถูกสอบสวน จึงควรมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้นเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตน ดังนั้น ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ อย่างไรก็ดี เนื่องจากในสำนวนการสอบสวนดังกล่าวมีรายชื่อของพยานผู้ให้ถ้อยคำทั้งในรายงานการสอบข้อเท็จจริง รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานการสอบสวน การเปิดเผยอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคล

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๗/๒๕๖๐

หนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
จึงควรปกปิดรายชื่อและข้อความที่ทำให้ทราบว่าบุคคลใดเป็นพยานผู้ให้ถ้อยคำ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหาร
ราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้อำเภอกันทรวิชัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
ตามอุทธรณ์ โดยปกปิดรายชื่อและข้อความที่ทำให้ทราบว่าบุคคลใดเป็นพยานผู้ให้ถ้อยคำ
พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

(นายพิรพล ไตรทศาวิตย์)

หัวหน้าคณะที่ ๑

(นายพุทธิสัทย์ นามเดช)

กรรมการ

(นายบัณฑิต ตั้งประเสริฐ)

กรรมการ

(นางอัจฉรา อุนทเลฆะ)

กรรมการ

(นางการดี เลียวไพโรจน์)

กรรมการ

พลโท
(สุขสันต์ สิงหเดช)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์